

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Domu Pojednania i Spotkań
im. Św. Maksymiliana M. Kolbego w Gdańsku

za rok 2010

Gdańsk 2010

1. Sprawy organizacyjne

Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego w Gdańsku w okresie sprawozdawczym rozwijał prowadzoną dotychczas działalność programową. Realizacja zadań polegała na organizacji w duchu franciszkańskim przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, społecznym, kulturalnym i międzyreligijnym. Istotnym elementem działalności DMK było wspieranie międzynarodowej wymiany młodzieży oraz pełnienie swoistej służby na rzecz pojednania i zbliżenia pomiędzy narodami. Dom ściśle współpracował z Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży (www.pnwm.org), jako jej jednostka centralna dla podmiotów katolickich w północnej Polsce. Będąc członkiem instytucjonalnym Stowarzyszenia Chrześcijańskich Dzieł Wychowania przedstawiciele DMK uczestniczyli w spotkaniach programowych i akcjach przeprowadzanych przez zarząd tej instytucji. Ponadto, jako członek założyciel federacji stowarzyszeń „Grupa Zagranica”, będącej platformą organizacji pozarządowych działających poza granicami Polski i na rzecz społeczności międzynarodowej (www.zagranica.ngo.pl). DMK działał i wspierał szereg inicjatyw służących rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego nie tylko we Wschodniej Europie. Podobnie jak w latach poprzednich, DMK służył swoją bazą szkoleniowo-noclegową, współpracując przy organizacji programów studyjnych (pobytowych) dla naszych krajowych i zagranicznych partnerów. Ogółem DMK przeprowadził ponad dwadzieścia przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, w których wzięło udział ponad siedmiuset uczestników z Polski, Niemiec, Białorusi, Ukrainy, Rosji, Słowacji, Francji, Litwy i innych krajów europejskich. Ponadto w zorganizowanych przez DMK koncertach i widowiskach artystycznych wzięło udział ponad 3 tys. osób.

W roku 2010 zakończone zostały ostateczne prace i konsultacje nad nowym statutem DMK. Dokument przedłożono władzom zakonnym Prowincji.

Podjęto wdrożenie „Strategii działalności DMK na lata 2010–2020”. Dokument ten został przyjęty przez Nadzwyczajną Kapitułę Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych Prowincji św. Maksymiliana M. Kolbego w dniu 2 grudnia 2009 r. Dzięki przyjęciu zarysowanych założeń możliwe było podpisanie umowy z Miastem Gdańsk w dniu 14 czerwca 2010 r. na odpłatne użytkowanie obiektów na Wyspie Sobieszewskiej z przeznaczeniem na statutową działalność dzieła specjalnego prowincji, jakim jest Dom Pojednania i Spotkań w Gdańsku (więcej o działaniach w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania)

Rada Programowa. Członkowie Rady Programowej pod przewodnictwem dyrektora DMK o. Romana Zioly pracowali w składzie: o. Mateusz Stachowski, o. Piotr Pliszka, Ewa Sielicka i Arkadiusz Goliński. Zgodnie ze statutem DMK Radzie Programowej przewodniczy Dyrektor DMK o. Roman Ziola. Organ statutowy DMK powołany został przez Ministra Prowincjalnego o. Adama Kalinowskiego w dniu 6 sierpnia 2008 r. W okresie sprawozdawczym Rada spotykała się wielokrotnie, także wspólnie z innymi gremiami, m.in. z Komisją Budowlaną. Zebrania Rady odbyły się 8 krotnie, w tym trzy posiedzenia były dwudniowe: 8.02, 1–2.03, 12.04, 24–25.05, 1.07, 4.11, 17–18.11 oraz 7.12. Członkowie rady m.in. spotkali się z pracownikami DMK. Podczas spotkania mieli okazję wysłuchać podsumowania działań programowych oraz podjąć dyskusję nt planów i rozwoju programów prowadzonych przez Dom. Istotnym elementem pracy Rady były także działania podjęte w związku z próbą wzmocnienia wizerunku DMK i projektu Wyspy św. Franciszka. Do prowadzenia takich działań Rada zarekomendowała pana Marcina Dybuka. Ponadto członkowie Rady wspólnie z Komisją Budowlaną rozpisali konkurs na wykonanie wielobranżowego i wykonawczego projektu budowlanego Wyspy św. Franciszka. W drodze postępowania wyłoniono zwycięzcę. Ważnym elementem prac Rady było też wypracowanie i przyjęcie nowego projektu Statutu DMK.

2. Program polsko-niemieckiej wymiany młodzieży

Program współpracy i wymiany polsko-niemieckiej młodzieży stanowił niezwykle istotną część działalności Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku. Działania w obszarze polsko-niemieckiej wymiany młodzieży mają dla DMK jako jednostki centralnej PNWM, wymiar szczególny. Od 1 stycznia 2010 r. DMK otrzymał również status jednostki centralnej wymiany szkolnej dla programów odbywających się w DMK. W dalszej części opis szczegółowy działalności programowej w tym zakresie.

Pracownicy Domu wymieniają doświadczenia oraz pogłębiają wiedzę i umiejętności uczestnicząc w szeregu spotkań szkoleniowych, konferencjach i forach międzynarodowych zarówno w Polsce, jak i zagranicą. W roku 2010 Dom Pojednania i Spotkań przedsięwziął wiele inicjatyw mających na celu poprawę rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Były to działania nie tylko skierowane do młodzieży, ale również do animatorów, multiplikatorów i pedagogów. Zwracano uwagę na poprawę wizerunku w relacjach sąsiedzkich i partnerskich między oboma krajami.

W sumie odbyło się 11 programów własnych, z czego w Polsce 7, natomiast w Niemczech 4 programów wymiany pozaszkolnej. Ponadto w roku sprawozdawczym miało miejsce 6 polsko-niemieckich spotkań przygotowawczych kadry, 2 seminaria przygotowawcze dla uczestników oraz 4 programy specjalistyczne w ramach działań jednostki pozaszkolnej wymiany młodzieży, tj. dwa szkolenia dla multiplikatorów wymian polsko-niemieckich oraz z animacji językowej oraz dwa kursy tandemowe języków polskiego i niemieckiego dla multiplikatorów wymian.

Jako jednostka centralna wspieraliśmy też podległe nam podmioty. W 2010 roku wpłynęło 10 wniosków o dotację. Corocznie ilość organizacji zainteresowanych wsparciem PNWM maleje.

W okresie sprawozdawczym starano się podtrzymać dotychczasowe kontakty z zagranicznymi partnerami oraz nawiązywać nowe partnerstwa. Szukano inspiracji do coraz to lepszych programów młodzieżowych. Przedstawiciele Domu uczestniczyli w wielu wizytach studyjnych, konferencjach a także w forach międzynarodowych. Oto najważniejsze z nich:

1) Polsko-Niemiecki Kongres Współpracy (Wrocław, 12-14.02.2010), w którym uczestniczył J. Garsta prezentując działalność DMK i dzieląc się na forum gdańskimi doświadczeniami.

2) Międzynarodowa Konferencja Ekspertów „Wzmacnianie roli pracy z młodzieżą” (Rotterdam, 15–17.03.2010), w której uczestniczył Jakub Garsta, będąc jedynym polskim przedstawicielem w gronie ekspertów z 23 krajów Unii Europejskiej. Na konferencji zaprezentowane zostały kilkunastoletnie osiągnięcia DMK w obszarze międzynarodowej wymiany młodzieży.

3) Coroczny Zjazd Organizacji Wolontariatu Europejskiego (Konstancin Jeziorna, 24–27.03.2010), w którym uczestniczył Jakub Garsta. Podczas zjazdu zaprezentował doświadczenia DMK przy realizacji projektów Wolontariatu Europejskiego na przestrzeni ostatnich lat oraz przewodniczył grupie pracującej nad powstaniem informacyjnej platformy internetowej dotyczącej międzynarodowego wolontariatu.

4) Spotkania Gemeńskie – konferencja Stowarzyszenia Świętego Wojciecha i jego frakcji młodzieżowej (Adalbertus–Werk e.V. i Adalbertus–Jugend) w Gemen, w której uczestniczyli dyrektor DMK o. R. Ziola i A. Goliński (Gemen, 20–26.07.).

5) Doroczne Spotkanie Trenerów PNWM (Konstancin Jeziorna, 29–30.09.), w którym uczestniczyła koordynatorka międzynarodowej wymiany młodzieży Agnieszka Błaszczak.

Ponadto przedstawiciele DMK odwiedzali franciszkańskie klasztory, parafie i organizacje kościelne, gdzie rozmawiano i zachęcano do angażowania się niemieckich środowisk młodzieżowych w programy wymiany z polskimi rówieśnikami.

Współpracowano ściśle z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, Urzędem Miejskim w Gdańsku, Urzędem Gminy w Żukowie, Urzędem Miasta oraz Urzędem Gminy w Kościerzynie, Starostwem Wejherowskim i Starostwem Kościerskim oraz instytucjami kulturalnymi na terenie Trójmiasta i okolic (np. Nadbałtyckie Centrum Kultury, Europejskie Centrum Solidarności, Centrum Herdera, Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia”, Gdański Archipelag Kultury – Scena Muzyczna). Dzięki temu aktywnie angażowano się zarówno w inicjatywy lokalne, jak i międzynarodowe.

Przeprowadzono również kilkanaście spotkań w szkołach średnich i na trójmiejskich uczelniach, gdzie dyskutowano na temat polepszenia jakości wymian, interesującej młodzież tematyki spotkań, czy wolontariatu europejskiego. Do udziału w tych wydarzeniach zapraszano zarówno

młodzież, jak i rodziców, pedagogów, aby wspólnie wypracować jednolitą koncepcję dobrej wymiany młodzieży.

Dodatkowo wolontariuszki z Francji i Ukrainy aktywnie uczestniczyli w działaniach realizowanych przez DMK. Były one inicjatorkami, pomysłodawczyniami oraz aktywnymi wykonawcami wielu interesujących przedsięwzięć, do jakich należały niewątpliwie polsko–niemiecko–francuskie warsztaty fotograficzne w sierpniu br.

DMK reprezentowane było przez dyrektora o. Romana Ziotę oraz wicedyrektora ds. programowych Arkadiusza Golińskiego na konferencji jednostek centralnych PNWM w Ostritz (18–20.10.2010). Podczas prac zgłoszono jako wzorcowy, wypracowany przez DMK model współpracy z samorządami ożywiający istniejące umowy o współpracy z niemieckimi partnerami.

Dom organizował w roku sprawozdawczym we współpracy z partnerami wiele dodatkowych inicjatyw. Do najważniejszych należała wystawa fotograficzna po polsko–niemiecko–francuskich warsztatach, którą można było oglądać w prezbiterium franciszkańskiego kościoła pw. Świętej Trójcy w Gdańsku. Działalność Domu w obszarze polsko–niemieckiej wymiany prezentowana była podczas licznych wizyt studyjnych i spotkań z lokalnymi organizacjami i ich gośćmi.

Wybrane inicjatywy programów polsko–niemieckich.

Programem szczególnym i bardzo ważnym był **polsko–niemiecki workcamp** (Gdańsk, 6–19.07.2010). Partnerem projektu był WaBeQ z Bremy (Niemcy). Podczas dwutygodniowego pobytu 30–osobowa grupa młodych Niemców i Polaków wykonywali prace porządkowe na terenie Forsterówki na Wyspie Sobieszewskiej. Od połowy czerwca 2010r. gospodarzami tego terenu są gdańscy franciszkanie. Powstaje tu nowa siedziba Domu Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana Kolbego. Będą tu organizowane, podobnie jak w dotychczasowej siedzibie przy ul. św. Trójcy międzynarodowe warsztaty dla młodych ludzi i spotkania z różnymi grupami etnicznymi i religijnymi (m.in. „Asyż w Gdańsku”). Dalej prowadzona będzie również działalność ekumeniczna Klasztoru.

Polsko-niemiecki workcamp był niejako rozpoczęciem kilkuletniego planu przystosowania nowej siedziby do potrzeb programowych. Uczestnicy projektu wywozili gruz, odzyskiwali nadające się jeszcze do użytku cegły, kosili wysoką trawę oraz tworzyli miejsce ogniskowe. Młodzież podzielona na siedem mieszanych, polsko-niemieckich zespołów, wspierana była przy trudniejszych pracach przez instruktorów i majstrów budowlanych z „budowlanki” w Słupsku oraz organizacji kształcenia ustawicznego WaBeQ w Bremie. Ważnym aspektem dla grupy była również dyskusja na temat historii obu narodów.

Oprócz pracy młodzież miała okazję poznać się i zaprzyjaźnić podczas gry terenowej po Gdańsku, wspólnego zwiedzania Trójmiasta, wieczorów filmowych i sportowych a także podczas wspólnego grillowania.

Zapraszając do pracy w tym miejscu młodych ludzi z Polski i Niemiec zamierzano symbolicznie zmienić bieg historii i zamknąć bolesny okres w historii obu narodów.

Przed główną częścią projektu miało miejsce spotkanie przygotowawcze kadry z Polski i Niemiec (Gdańsk, 18–20 stycznia 2010).

Ważnymi przedsięwzięciami zrealizowanymi przez Dom Pojednania i Spotkań, były również m.in.:

Polsko-niemieckie warsztaty teatralne „Razem przeciwko rasizmowi” (Gdańsk/Kościerzyna, 17–26.05.2010 oraz Brema, 11–20.10.2010). Podczas 10 dni projektu w Polsce i 10 dni projektu w Niemczech 27-osobowa grupa młodzieży z Polski (Kościerzyna) i Niemiec (Brema) zajmowała się tematem rasizmu, ze szczególnym uwzględnieniem tej tematyki w Polsce i Niemczech. Młodzież przygotowała podczas kilkudniowych warsztatów teatralnych z pomocą pedagoga teatralnego spektakl na temat nietolerancji religijnej i rasowej. Przedstawienie pełne indywidualnych doświadczeń i emocji uczestników wystawione zostało w Centrum Kultury Kaszubskiej „Strzelnica” dla szerszej publiczności. Popisy młodzieży wspólnie oglądali przedstawiciele władz miejskich w Kościerzynie na czele z burmistrzem miasta Tomaszem Derą oraz członkowie Rady Programowej DMK z dyrektorem domu o. Romanem Ziołą. Ponadto młodzież miała możliwość zwiedzenia i zapoznania się z działalnością kulturalną Teatru „Wybrzeże” w Gdańsku.

Młodzież polsko–niemiecka w ramach spotkania poznawała także walory Trójmiasta i Kaszub. Spotkała się też z lokalną władzą samorządową.

Podczas drugiej części projektu w Niemczech młodzież kontynuowała warsztaty teatralne skupiając się na tematyce nietolerancji stadionowej. Spektakl został rozbudowany o kilka nowych scen i zaprezentowany publiczności w Bremie. Uczestnicy mieli okazję zwiedzić Weser Stadion w Bremie i podyskutować na temat kultury kibicowania i tolerancji sportowej.

Polsko–niemieckie kursy tandemowe (Gdańsk, 23 lipca– 5 sierpnia oraz 27 sierpnia– 10 września 2010). Podczas dwutygodniowego pobytu w Trójmieście multiplikatorzy i organizatorzy wymian polsko–niemieckich z Niemiec i Polski mieli okazję szlifować swoje kompetencje językowe. 36 uczestników z obu krajów uczyło się języków w wymiarze m.in. 25 godzin tygodniowo. W czasie zajęć szczególną rolę odgrywała nauka w tandemach i małych grupach polsko–niemieckich. Uczestnicy rozwijali swoje umiejętności językowe również podczas zajęć leksykalno–gramatycznych.

Uczono się języków polskiego i niemieckiego, aby w przyszłości móc efektywniej prowadzić i organizować wymiany młodzieży z Polski i Niemiec. Kursy tandemowe służą również poszerzeniu i pogłębianiu wiedzy na temat wymiany młodzieży, transferu doświadczeń w gronie organizatorów wymian oraz umożliwiają powstawanie nowych inicjatyw polsko–niemieckich, które przyczyniają się do trwałej współpracy między obydwoma krajami. Kurs prowadzili doświadczeni germaniści i poloniści z Uniwersytetu Gdańskiego oraz trenerzy DMK. Partnerem niemieckim była jak co roku Akademia Klausenhof. W czasie programu wiele czasu poświęca się na dyskusje i rozwijanie języka mówionego przez wyrażanie własnej opinii na różne tematy. Często zadawane są prace grupowe bądź inne zadania angażujące do pracy większą liczbę osób.

Polsko–niemiecko–francuskie warsztaty fotograficzne „Jaśkowa Dolina” (Gdańsk, 7–14 sierpnia 2010). Ponad dwudziestoosobowa grupa młodych ludzi z Polski, Francji i Niemiec podczas tygodniowych warsztatów fotograficznych nie tylko poznała historię urokliwego miejsca, jakim jest Wrzeszcz z Jaśkową Doliną, ale przy pomocy obiektywu fotograficznego odkryła go na nowo. Młodzieży pomogli w tym profesjonaliści – fotografik Agnieszka Dybuk i autor koncepcji programowej, historyk, doktorant

Uniwersytetu Gdańskiego Andrzej Hoja. Organizatorami przedsięwzięcia są Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego w Gdańsku (Polska) oraz Bezirk Mittelfranken w Ansbach (Niemcy) i Les Francas de Dordogne (Francja). W imieniu instytucji program poprowadzili: Beata Anklewicz, Agnieszka Błaszczak, Mathieu Degand i Anne Favre.

Pozostałe programy m.in.:

1) **Polsko-niemiecko-łotewski projekt ekologiczny "Wspólne wodne (prze)życie – Gemeinsam Was(ser) erleben!"**. (Gdańsk, 14–18.04. oraz Alt-Buchhorst 18–23.04.2010). Przedsięwzięcie jest inicjatywą franciszkańskiego Domu Pojednania i Spotkań oraz katolickiej instytucji Ludwig-Wolker Haus z Berlina i diecezjalnego ośrodka arcybiskupstwa berlińskiego Christian-Schreiber-Haus z Alt-Buchhorst. Blisko trzydzieścioro licealistów pierwszą część programu spędziło w Gdańsku na wspólnych warsztatach ekologicznych, które poprowadzili nasi partnerzy oceanolodzy z Uniwersytetu Gdańskiego. Licealiści pobrali również próbki wód m.in. z Motławy (praca na kajakach) i poddali je badaniom, zapoznając się również z pracą największej w Polsce Północnej Oczyszczalni Ścieków Gdańsk-Wschód. Z uwagi na panującą wówczas w kraju żałobę narodową po katastrofie smoleńskiej, program nie zawierał części o charakterze rozrywkowym. Uczestnicy wzięli udział także we wspólnej polsko-niemieckiej Mszy Św. odprawianej w intencji ofiar katastrofy lotniczej przez kapelana ośrodka archidiecezji berlińskiej i o. Romana Ziołę OFMConv., dyrektora DMK. Modlitwy czytane były także w języku łotewskim. Podczas drugiej części projektu w Niemczech młodzież kontynuowała swoją pracę.

2) **Polsko-niemiecki program kulturalny „Polsko-niemiecki tydzień kulturalny w Hamm”** (Hamm, 4–11 maja 2010). Młodzi uczestnicy z Polski i Niemiec badali historię Związku Hanzeatyckiego w Europie, przygotowując prezentacje fotograficzne, gazetkę projektową oraz wywiady. Dodatkowo brali udział w wydarzeniach kulturalnych związanych z obchodami Europejskiej Stolicy Kultury w Regionie Zagłębia Ruhry oraz poznawali działalność instytucji kulturalnych miasta Hamm. Wcześniej koordynatorzy projektu spotkali się na dwudniowym seminarium przygotowawczym aby omówić szczegóły programu.

3) **Polsko–niemieckie warsztaty dziennikarskie „Być świadomym i poznać siebie”** (Ustka/Gdańsk, 31.05–5.06). Finałem było stworzenie programu telewizyjnego na żywo na sopockiej plaży oraz wizyta w profesjonalnej redakcji telewizyjnej TVN24. W warsztatach wzięło udział kilkunastu młodych ludzi z Ustki oraz Hamburga. Gośćmi specjalnymi młodzieży byli Konsul Generalny RFN i Burmistrz Ustki.

Uczestnicy mieli okazję poznawać warsztat pracy dziennikarza i reportera telewizyjnego, przeprowadzać wywiady oraz uczyć się technik autoprezentacji. Ważnymi punktami programu było spotkanie z burmistrzem Ustki oraz polsko–niemiecki Stammtisch z udziałem konsula generalnego Niemiec w Gdańsku Joachima Bleickera, podczas którego prezentowano pracę DMK na polu polsko–niemieckiej wymiany młodzieży. Organizatorami przedsięwzięcia są Dom Pojednania i Spotkań w Gdańsku we współpracy z Jugendschanzviertel e.V. i Haus der Familie z Hamburga. Tegoroczne warsztaty dziennikarskie były kolejnym owocem ponad 3–letniej współpracy partnerskiej. Kadra prowadząca spotkała się na dwudniowym seminarium przygotowawczym celem omówienia szczegółów warsztatów.

4) **Polsko–niemieckie warsztaty żeglarskie** (Gdańsk/Garczyn, 28.06–06.07.). Kilkunastoosobowa grupa młodzieży z Polski i Niemiec brała udział w warsztatach żeglarskich na jednym z kaszubskich jezior przełamując w ten sposób polsko–niemieckie stereotypy i uprzedzenia. Przed wyjazdem do Garczyna młodzież integrowała się i uczyła technik żeglarskich „na sucho” w Gdańsku. Powstał polsko–niemiecki słownik żeglarski przygotowany pod czujnym okiem instruktorów żeglarstwa. Przed warsztatami odbyło się spotkanie przygotowawcze kadry.

5) **Polsko–niemiecki program kulturalny „Młodzieżowe lato sztuki”** (Flecken–Zechlin, 15–20.08). Kolejna edycja programu z udziałem młodzieży z Polski i Niemiec. W programie warsztaty: teatralne, fotograficzne, filmowe oraz możliwość praktycznej nauki języka.

6) **Polsko–niemieckie warsztaty historyczne „Zaczęło się w Gdańsku...! 30 lat po strajku Solidarności”** (Gdańsk, 4–8.10.). Młodzież z Polski i Niemiec poznawała historię ruchu Solidarności i jego znaczenie dla obecnej zjednoczonej Europy. Uczestnicy mieli okazję spotkać się ze świadkami historii, którzy uczestniczyli w wydarzeniach Sierpnia 80: Jerzym

Borowczakiem, Olgą Krzyżanowską i Jerzym Kiszkiem. Młodzież pytała mieszkańców Trójmiasta o ich wiedzę z zakresu najnowszej historii i badała znaczenie Solidarności dla przeciętnego mieszkańca. Młodzi Niemcy i Polacy podzieleni na mieszane kilkusobowe zespoły przygotowywali multimedialne prezentacje na temat projektowy, które zostały zaprezentowane zaproszonym gościom. Projekt ten jest kontynuacją współpracy DMK z niemieckim Haus am Maiberg.

Szkolenia:

1) **„Metodyka wymian polsko–niemieckich” dotyczące organizacji wymian polsko–niemieckich** (Gdańsk, 9–12.12). Jako jednostka centralna DMK prowadzi regularnie szkolenia dla multiplikatorów wymiany oraz osób, które pragną organizować polsko–niemiecką wymianę młodzieży. Zajęcia prowadzą trenerzy PNWM i pracownicy DMK. Szkolenia odbywają się rokrocznie.

2) **„Animacja językowa i gry integracyjne w polsko–niemieckiej wymianie młodzieży”**

(Gdańsk, 18–21.11.). Dom Pojednania i Spotkań od lat organizuje szkolenia dla multiplikatorów wymian polsko–niemieckich oraz osób zainteresowanych organizowaniem wymian. Szkolenia te pozwalają ukształtować kadre do prowadzenia przedsięwzięć tak ważnych dla stosunków polsko–niemieckich. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zorganizowano również szkolenie dotyczące zagadnień animacji językowej i gier integracyjnych podczas wymian młodzieży. Tematyka ta jest niezwykle istotna i niezbędna do przeprowadzenia udanego programu wymiany. Rzetelne przygotowanie gier językowych i integracyjnych nie tylko umacnia więzi pomiędzy uczestnikami, ale również pozwala uniknąć późniejszych nieporozumień i konfliktów w grupie młodych ludzi. Pozwala też na lepsze poznanie, przełamuje stereotypy oraz buduje trwałe wartości. Nie należy również zapominać o aspekcie rozwoju językowego i kulturowego.

Spotkania przygotowawcze:

Organizacja wszystkich programów wymagała szczegółowych uzgodnień pomiędzy partnerami z Polski i Niemiec. W sumie odbyło się 6 spotkań

przygotowawczych, tj.: Gdańsk 18.20.01, 24–26.02, 8–11.04., Hamm 10–12.03, Hamburg 13–15.04 oraz Brema 16–18.06. Odbyły się również seminaria przygotowujące z młodzieżą: Gdańsk 29.03. przed polsko-niemieckim tygodniem kulturalnym w Hamm oraz Elbląg 31.03. przed polsko-niemiecko-łotewskimi warsztatami ekologicznymi.

Wykaz wniosków złożonych przez podmioty katolickie na wymianę młodzieży polsko-niemieckiej:

- Zespół Szkół Towarzystwa Salezjańskiego ze Szczecin wraz z Zentralverband Aus und Weiterbildung Mecklenburg Vorpommern e.V. Geschäftsstelle z Waren na organizację wymiany w Polsce w dniach 21-23.03.2010
- Katolickie Stowarzyszenie "Dom na Skraju" w Pieniężnie wraz z Katholische Kirchengemeinde st. Johannes Baptist Herbram z Lichtenau –Herbram na organizację wymiany w Polsce w dniach 15-22.08.2010
- Zespół Szkół Katolickich św. St. Kostki z Zielonej Góry Stowarzyszenie Rodzin Katolickich wraz z BDKJ Gorlitz e.V. z Cottbus na organizację wymiany w Polsce w dniach 31-05 do 04-06-2010.
- Parafia Rzymsko-Katol. p.w. św. Wojciecha z Poznania wraz z partnerem Kath. Gesamtkirchengemeinde Ravensburg z Ravensburg na organizację wymiany w Polsce w dniach 22-28.08.2010
- Stowarzyszenie Maltańska Służba Medyczna - Pomoc Maltańska z Rokicina z partnerem Malteser Hifsdienst eV UG Steinheim z Steinheim na organizację wymiany w Polsce w dniach 01-06.07.2010
- Parafia Rzymsko-Katol. p.w. św. Podwyższenia Krzyża św. z Otyń wraz z partnerem BDKJ Gorlitz e.V. z Cottbus na organizację wymiany w Polsce w dniach 20-22.08.10
- Parafia św. Trójcy z Elbląga wraz z partnerem z Kath. Jugend St. Antonius z Essen na organizację wymiany w Polsce w dniach 15- 30.07.2010
- Gimnazjum Towarzystwa Salezjańskiego ze Szczecina z partnerem Europaisches Jugendprojekt Oberpfalz z Freihung na organizację wymiany w Niemczech w dniach 22 - 30.05.10
- Parafia Rzymsko-Katolicka z Ciosaniec wraz z partnerem Jugendhilfe und Sozialarbeit e.V. z Furstenwalde na organizację wymiany w Niemczech w dniach 19-25.07.10
- Zespół Szkół Katolickich Stowarzyszenia Rodzin Katolickich z Zielonej Góry wraz z partnerem BDKJ Gorlitz z Cottbus na organizację wymiany w Niemczech w dniach 27-31.10.10

Pozostałe programy wielonarodowe:

Międzynarodowa młodzieżowa konferencja bałtycka „Moje piękne Morze Bałtyckie” (Lubeka/Moezen, 3–9.09.2010). W konferencji wzięli udział młodzi, aktywni społecznie ludzie z krajów regionu Morza Bałtyckiego (Polska, Niemcy, Litwa, Łotwa, Estonia, Niemcy, Finlandia). Podczas kilkudniowych debat dyskutowano na temat przyszłej polityki gospodarczej i ekologicznej regionu oraz prezentowano poszczególne kraje i ich walory oraz problemy związane z położeniem nad Bałtykiem.

Wymiana szkolna

W 2010 roku Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymilian M. Kolbego w Gdańsku otrzymał status jednostki centralnej wymiany szkolnej PNWM dla projektów realizowanych wspólnie ze szkołami w Polsce i Niemczech. W ramach tej współpracy DMK zorganizowało następujące przedsięwzięcia:

Szkolenia dla nauczycieli

"Metodyka polsko–niemieckich spotkań i wymiany młodzieży".

W dniach od 4 do 7 marca 2010 r. oraz od 2 do 5 grudnia 2010 r. odbyło się szkolenie skierowane do nauczycieli organizatorów wymiany młodzieży polsko–niemieckiej. W szkoleniu wzięło udział 30 nauczycieli z Polski Północnej. W trakcie seminarium zaprezentowano cele, jakimi w swojej pracy kieruje się Polsko–Niemiecka Współpraca Młodzieży. Program został tak skonstruowany, aby uczestnicy nie tylko teoretycznie mogli się dowiedzieć, w jaki sposób przeprowadzić polsko–niemiecką wymianę, ale także mieli możliwość praktycznego zmierzenia się z zakresem pracy przyszłego multiplikatora wymian. Grudniowe szkolenie było hospitolowane przez p. Monika Mrówczyńska, trenerkę PNWM.

Animacje językowe i gry integracyjne

W dniach od 18 do 11 listopada 2010 r. odbyło się szkolenie z animacji językowych i gier integracyjnych dla nauczycieli oraz studentów chcących realizować międzynarodowe, polsko–niemieckie programy wymiany młodzieży. W przeprowadzonych warsztatach wzięło udział 18 osób z całej Polski. Wśród nich byli germaniści, angiści, nauczyciele przedmiotów humanistycznych. Każda z osób miała możliwość podniesienia swoich

kompetencji zawodowych. Zdobyte umiejętności nauczycieli nie będą mogli nie tylko wykorzystać podczas młodzieżowych programach międzynarodowych, ale również na lekcjach języków obcych czy godzin wychowawczych.

Polsko-niemiecka wymiana szkolna. W ramach współpracy ze szkołami DMK przeprowadziło dwie wymiany polsko-niemieckie.

„Gdańsk w obrazach – literatura i fotografia”. W dniach od 7 do 14 kwietnia 2011 odbyły się warsztaty literacko-historyczne, w których wzięło udział 30 uczniów ze szkoły z Zespołu Kształcenia Podstawowego i Gimnazjum nr 20 w Gdańsku oraz Realschule z Eden. Młodzież z Polski i z Niemiec wspólnie uczestniczyła w warsztaty literackich: „Gdańsk widziany oczami Oskara Matzeratha” – spacer po Wrzeszczu śladami bohatera „Blaszanego bębena” Guentera Grassa. Ponadto dyskutowała o wspólnej tragicznej historii, gdzie ważnym punktem było zwiedzanie „Westerplatte”. Brała udział w zajęciach lekcyjnych w Zespole Kształcenia Podstawowego i Gimnazjum nr 20 w Gdańsku, co pozwoliło im na porównanie polskiego i niemieckiego systemu szkolnictwa. Przez cały czas trwania projektu młodzież pracowała w polsko-niemieckich grupach i dokumentowała poszczególne punkty programu. Za kończenie odbyła się prezentacja, na którą zostali zaproszeni uczniowie, nauczyciele oraz rodzice.

„Solidarność dawniej i dziś”. „Solidarność dawniej i dziś” były tematem przewodnimi spotkania młodzieży z Polski i Niemiec. 25 osobowa grupa młodzieży, uczniów z Zespołu Szkół Mechanicznych z Gorzowa Wlk. i Pomaturalnej Szkoły Handlowej z Duisburga (Kaufmännisches Berufskolleg Walther Rathenau) wspólnie uczyła się historii i dyskutowała nt swojej przyszłości. Program został podzielony na dwie części. Pierwsza odbyła się w Gorzowie Wlkp., druga zaś w Gdańsku (21–28.11.2010). Oprócz wspólnych warsztatów młodzież odwiedziła Stocznice Gdańską, wystawę "Droga do wolności". Wspólnie także obejrzano film pt. "Domino" o upadku komunizmu w Europie. Najtrudniejszym momentem programu było wspólne zwiedzanie muzeum obozu zagłady "KL Stutthof". Po zwiedzaniu młodzież spotkała się z wolontariuszami z Niemiec i Austrii pracującymi w byłym obozie.

Współpraca z Zespołem Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku. Od lutego 2010 na mocy deklaracji o współpracy DMK i Zespołu Szkół Specjalnych nr 2

dwudziestoosobowa grupa uczniów odbywa cykl praktyk uczniowskich, zgodnych z obowiązującymi przepisami i właściwą podstawą programową dla tego typu szkół. Praktyki te mają na celu pomoc osobom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, w celu wszechstronnego i harmonijnego rozwoju tych osób, a także osiągnięcia przez nie maksymalnej zaradności i niezależności na miarę ich indywidualnych możliwości.

3. Wolontariat.

Kontynuowany jest program wolontariatu europejskiego (EVS). Od 1 grudnia 2009 roku do 1 września 2011 swoje staże odbywały dwie wolontariuszki: Anne Favre z Francji oraz Svitlan Kowal z Ukrainy. DMK pełni funkcję jednostki goszczącej wolontariuszy europejskich. Wolontariusze oprócz zakwaterowania i wyżywienia mają zapewnioną naukę języka polskiego. Uczestniczą w działalności programowej, pomagają w przygotowaniu projektów i uczą się pracy w zespole. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy Dom przeprowadził kilka programów międzynarodowej wymiany młodzieży.

Wolontariuszka seniorka. Od października do końca grudnia 2011 gościliśmy panią Annegret Fuehr – emerytowaną nauczycielkę języka angielskiego i była dyrektor Katolickiego Liceum św. Elżbiety w Heilingen. Jako wolontariuszka pracowała przy nowym projekcie – Wyspie św. Franciszka. Pomagała w pracach translatorskich i działaniach zespołu programowego. Ważnym zadaniem Frau Annegret było podtrzymywanie i nawiązywanie nowych kontaktów z partnerami w Niemczech i w całej Europie. Wolontariuszka wspierała pracowników w działaniach fundraisingowych.

4. Projekty wschodnie oraz kształcenie obywatelskie

Obywatelski program aktywizacji młodzieży "Participative Democracy" – seminaria i wizyty studyjne (hiszpańsko-włosko-polski). W marcu i wrześniu 2010 r. odbyły się kolejne edycje polsko-włosko-hiszpańskiej wymiany młodzieży w ramach projektu Connect-PD, poprzedzone spotkaniami przygotowawczymi odpowiednio w Piacenzie (styczeń) i Gdańsku (kwiecień). W pierwszej fazie tej części projektu, w marcu w miejscowości Piacenza odbyło się drugie spotkanie młodzieży. Wcześniej zasady przebiegu tego

spotkania zostały ustalone podczas 3-dniowego seminarium przygotowawczego koordynatorów dla koordynatorów projektu.

W związku z niemożnością udziału w dalszej części projektu polskiego partnera z woj. lubelskiego, fundacji Nowy Staw, DMK przejęło rolę głównego koordynatora po polskiej stronie. W efekcie w Gdańsku zostało zorganizowane spotkanie przygotowawcze przed trzecią, ostatnią częścią projektu – spotkaniem młodzieży w Gdańsku, które odbyło się we wrześniu 2010 r.

Każde ze spotkań zostało przygotowane z uwzględnieniem lokalnej specyfiki miejscowości i kraju, w którym się odbywało. Tak, w Gdańsku szczególny nacisk podczas przygotowania szczegółowego programu wizyty położono na ukazanie tradycji polskiego sierpnia, dziedzictwa ruchu solidarnościowego i wielokulturowości pomorskiej.

Program wschodni

W roku sprawozdawczym kontynuowano pracę na polu wspierania ruchu obywatelskiego we Wschodniej Europie. Przedstawiciele DMK aktywnie uczestniczyli przede wszystkim w gremiach Grupy Zagranica oraz w pracach zespołów doraźnych. Brano również udział w konsultacjach, wyrażano opinie nt. pracy placówek dyplomatycznych, rozwiązań organizacyjnych dotyczących wspierania ngo'sów oraz polskiej pomocy zagranicznej realizowanej za pośrednictwem MSZ.

Przedstawiciel DMK wziął udział w spotkaniu podsumowującym programu RITA, które odbyło się w dniach 07–10 września 2010 roku w Krynicy Górskiej. Uczestniczyli w nim także działacze polskich organizacji pozarządowych, włączonych we współpracę w ramach programu Przemiany w Regionie RITA. DMK od wielu lat współpracuje w ramach programu RITA.

Study Tours to Poland – wizyty studyjne dla studentów ze Wschodu 2010. W roku sprawozdawczym DMK zrealizował trzy edycje wizyt studyjnych dla młodzieży studenckiej z Europy Wschodniej w ramach programu Przemiany w Regionie – RITA. Pierwsza edycja programu miała miejsce wiosną 2010 r. Wówczas zorganizowano kolejno dwa staże dla studentów z Ukrainy. Grupa w Gdańsku gościła w dniach 11– 22.04. W spotkaniu wzięło udział 11 wyróżniających się w nauce i aktywności społecznej, studentów z Ukrainy,

Federacji Rosyjskiej i Białorusi. Jesienią odbyła się kolejna edycja w dniach 14 – 25.11. W trakcie 12-dniowego pobytu studenci ze Wschodu odwiedzili pomorskie instytucje obywatelskie, uczestniczyli w szeregu wykładów na temat polskiej rzeczywistości społeczno-politycznej, historii i kultury, a także spotkali się ze znanymi politykami, działaczami społecznymi, dziennikarzami, naukowcami i studentami pomorskich uczelni. Wśród instytucji i osób, które przyjęły zaproszenie DMK i udzieliły jemu wsparcia są m.in.: Biuro Lecha Wałęsy, Bogdan Borusewicz i Biuro Bogdana Borusewicza, prof. Edmund Wittbrodt i Biuro Edmunda Wittbrodta, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Uniwersytet Gdański, Instytut Kaszubski, Politechnika Gdańska, Urząd Miejski w Gdańsku, Rada Miasta Gdańska, Urząd Miasta Żukowa, Klub Studencki Żak oraz Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Ponadto, przedstawiciel DMK wziął udział w pracy zespołu zajmującego się wyborem uczestników STP.

Study Tours to Poland – wizyty studyjne dla profesjonalistów z Ukrainy 2010

W roku 2010 DMK włączył się w realizację wizyt studyjnych dla naukowców, pracowników samorządowych i działaczy społecznych z Ukrainy. W dniach 14–25 czerwca w Gdańsku gościliśmy 12 osobową delegację z Państwowej Akademii Administracji Publicznej przy Prezydencie Ukrainy. Dla gości przygotowany został rozbudowany program przewidujący udostępnienie fachowej wiedzy na temat skutecznego administrowania regionalnego i państwowego w oparciu o doświadczenia województwa pomorskiego. Efektem kilkunastodniowej intensywnej pracy zespołów polskiego i ukraińskiego była wymiana profesjonalnych doświadczeń w zakresie funkcjonowania samorządu lokalnego opisana w licznych publikacjach, które ukazały się w ukraińskich i polskich czasopismach fachowych.

DMK projektuje kontynuację realizacji wizyt studyjnych dla profesjonalistów i studentów, wprowadzając kolejne propozycje programowe podnoszące wartość i efektywność całego projektu. Partnerami programu są Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Edukacja dla Demokracji, Fundacja Borussia oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Projekt Etno-DIALOG. Program edukacji międzykulturowej dla uczniów i nauczycieli na Krymie i na Kaszubach

W 2010 roku DMK realizując swój wieloletni program edukacji międzykulturowej i obywatelskiej na Krymie przystąpił do kolejnej inicjatywy pod hasłem „Etno-DIALOG...”. Przedsięwzięcie zostało skierowane do nauczycieli i uczniów z Krymu i Kaszub. Celem zaś projektu jest wymiana wiedzy i doświadczeń z zakresu edukacji międzykulturowej i regionalnej oraz zacieśnienie współpracy polsko-ukraińskiej na tym polu.

Korzystając z owoców dotychczasowej pracy projektowej na Krymie, m.in. w ramach „Radia internetowego dla młodzieży” oraz z bazy materialno-technicznej, którą udało się stworzyć w poprzednich latach przy wsparciu polskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej, zainicjowano kolejny etap wspólnych działań, który tym razem dotyczył kooperacji na gruncie metodycznym.

W dniach 18–24 września w Gdańsku odbyły się polsko-kaszubskie warsztaty metodyczne z zakresu edukacji regionalnej i międzykulturowej. Spotkanie poprowadził doświadczony trener i ekspert w tej dziedzinie z Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku. W wyniku pracy polsko-ukraińskiego zespołu pedagogicznego pod czujnym okiem trenera i koordynatorów projektu, powstały scenariusze lekcji pt. Jak uczyć o Kaszubach i o Tatarach Krymskich. Scenariusze te zostaną zaprezentowane podczas rewizyty na Krymie polskich nauczycieli i dyrektorów szkół, która odbędzie się w dniach 8–15 lutego 2011 roku. Podczas tego spotkania odbędzie się także seminarium podsumowujące oraz konferencja naukowa na uniwersytecie w stolicy Krymu Symferopolu.

Projekt „Etno-DIALOG...” jest kolejnym etapem realizowanego przez DMK od 2008 roku programu edukacji obywatelskiej na Krymie pod hasłem Etno-MOST. W dalszych planach jest m.in. uruchomienie systematycznych interaktywnych lekcji kaszubsko-krymskotatarskich z pomocą łącza internetowego na zasadzie Etno-Mostu.

Projekt „Etno-DIALOG..” został wsparty przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności w ramach programu Przemiany w regionie RITA. Partnerami programu są Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, samorząd gminy Żukowo i rejonu Dżankoj na Krymie, Krymskotatarska Szkoła Ogólnokształcąca w Majsokoje i Publiczne Gimnazjum nr w Żukowie.

Program „Prawa człowieka wojnie. Polsko–niemiecko–ukraińsko–tureckie spotkanie nt. praw człowieka w Iraku i Afganistanie”

W roku 2010 zrealizowano kolejny międzynarodowy projekt dotyczący tematyki praw człowieka. Wspólnie z niemieckim (Berlin) Ludwig Wolker Haus oraz partnerami z Turcji i Ukrainy, zainicjowano wymianę młodzieży polskiej, niemieckiej, ukraińskiej i tureckiej.

Ideą przedsięwzięcia było ukazanie narodowych opinii na temat wojny w Iraku i Afganistanie oraz symboliczne pochylenie się nad losem niewinnych ofiar wojny, wyrażone w formie warsztatów, dyskusji i prezentacji teatralnej.

Projekt zrealizowano w dwóch etapach. Aktywna część przedsięwzięcia rozpoczęła się w dniu 14 października wraz z warsztatami w Berlinie. Po sześciu dniach intensywnych warsztatów, wizyt, spotkań, rozmów i wywiadów z uchodźcami, obrońcami praw człowieka i dziennikarzami, oglądania tematycznych wystaw m.in. w muzeum antywojennym, grupa przenieśli się do Gdańska, gdzie przygotowała finalną część projektu w postaci prezentacji teatralnej i filmu dokumentalnego.

Projekt został dofinansowany przez fundację RENOVABIS i fundację EVZ z Berlina.

Akademia Solidarności 2010. Ideą Akademii Solidarności jest pielęgnowanie i rozwijanie tradycji Solidarności przez przybliżenie młodym ludziom różnych wymiarów solidaryzmu społeczno – historycznego, ekonomicznego, społeczno–politycznego, a nade wszystko moralnego. Za szczególnie istotną w tym względzie, prócz doświadczeń polskiego Sierpnia’80, uważa się myśl społeczną Jana Pawła II, często odwołującego się do solidarności jako podstawowej zasady postępowania w życiu społecznym. Celem spotkań jest wspólna refleksja nad dziedzictwem ruchu Solidarność – nad jego historią i znaczeniem – oraz nad tym, jak realizuje się idea solidarności w takich dziedzinach życia społecznego jak ekonomia, sektor pozarządowy, samorząd i inne.

Akademia Solidarności to projekt cykliczny. Pierwsza edycja odbyła się w Gdańsku w 2005 r. W roku sprawozdawczym po raz pierwszy seminarium miało charakter międzynarodowy. Organizatorzy przystąpili do niniejszego

przedsięwzięcia z wiarą w konieczność realizacji idei solidaryzmu w płaszczyźnie ponadnarodowej, gdyż wyzwania współczesności wymagają podejmowania współpracy wykraczającej poza granice państw. Ma to szczególnie znaczenie dla krajów byłego bloku wschodniego, które łączy wspólnota historii i doświadczenie komunizmu.

Kolejna edycja programu odbyła się w kwietniu 2010 w Gdańsku. Organizatorem przedsięwzięcia jest Europejskie Centrum Solidarności. Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego wystąpił w roli głównego partnera, który zajął się rekrutacją, organizacją przyjazdu, opieką merytoryczną nad uczestnikami oraz przygotowaniem programu Akademii. Wiedza i doświadczenie koordynatorów DMK istotnie przyczyniły się do wysokiego poziomu merytorycznego i ogólnego sukcesu organizacyjnego przedsięwzięcia.

Sam program przeznaczony jest przede wszystkim dla studentów i młodych aktywistów z Polski (20 os.) oraz z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Estonii, Kazachstanu, Gruzji, Litwy, Łotwy, Rosji, Ukrainy i innych młodych demokracji (50 os.). W Akademii w roku sprawozdawczym uczestniczyło w sumie 70 studentów i młodych działaczy.

Zajęcia, prowadzone w języku angielskim, poruszały kwestie zmiany społecznej, edukacji rozwojowej i partycypacji społecznej. Program składał się z cyklu wykładów wygłoszonych przez znane osobistości świata społecznego, religijnego i politycznego. Wśród referentów tegorocznej edycji należy wymienić takie nazwiska, jak np. Jan Krzysztof Bielecki i o. Maciej Zięba, dyrektor ECS.

5. Wyspa św. Franciszka

Projekt Wyspy św. Franciszka zainicjowany został przed rokiem. Dyrekcja DMK w poszukiwaniu nowej, perspektywicznej lokalizacji dla realizowanej przez siebie działalności rozważała wiele potencjalnych możliwości. Swoją propozycję w formie projektu przedstawiła władzom Gdańska. Spotkano się z pozytywną reakcją. Na wniosek DMK, po kilku miesiącach, przeprowadzonej analizie, Prowincja Zakonu Braci Mniejszych przyjęła ofertę Prezydenta Gdańska pana Pawła Adamowicza, aby objąć funkcję gospodarza na historycznej zabudowanej działce znajdującej się dziś w obrębie miasta na Wyspie Sobieszewskiej. Zgodnie z podjętymi ustaleniami przejęte obiekty w płatne użytkowanie na okres 50 lat

służyć mają realizacji misja Domu Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego, która realizowana w ramach strategii, wypływa z misji Zakonu i wyraża charyzmat franciszkański. DMK bowiem działa w duchu Świętego Franciszka i dziedzictwa kolbiańskiego. Realizowane przez DMK projekty na Wyspie koncentrować się będą na grupach „mniejszych” społeczeństwa poprzez bycie z „mniejszymi” rozumianym jako: „przebywanie z nimi., czyniąc wszystko co możliwe, dla ich promocji osobowej, społecznej i kulturalnej”. DMK przygotowuje programy, które są: „otwarte na współczesność, w podążaniu z historią”, „bliskie wobec człowieka, w miejscach, w których on żyje”, „oparte o dialog z kulturami”, „otwarte na nowe formy świadectwa i życia apostołsko-misyjnego: promocje i obronę życia, ochronę środowiska naturalnego, sprawiedliwość i pokój, stare i nowe formy ubóstwa”. Planowane formy pracy nie będą odbiegać od dotychczas stosowanych. Zostaną jednak ubogacone, a dzięki przestrzeni oraz nowym obiektom będą mogły zostać skuteczniej przeprowadzone.

Trzeba zaznaczyć, że w okresie całego roku (także do podpisania umowy z miastem Gdańsk) prowadzono szeroką akcję informacyjną i lobbującą nasze przedsięwzięcie. W ramach tego odbywały się m.in. szereg spotkań z władzami Gdańska, województwa a także z naszymi partnerami w Polsce i poza granicami kraju. O podejmowanych krokach i planach związanych z uruchomieniem projektu informowaliśmy i spotykaliśmy się m.in. z konserwatorem zabytków, wieloma specjalistami z zakresu technik budowlanych i projektowych. Odbyło się też kilkadziesiąt spotkań i wizyt studyjnych w przejmowanych obiektach na Wyspie Sobieszewskiej.

Ważną grupą zadań, które podjęto są prace związane z szukaniem właściwego finansowania projektu. Dzięki współpracy z naszą niemiecką wolontariuszką przefiltrowaliśmy dziesiątki instytucji niemieckich wysyłając do nich zapytania oraz prowadząc rozmowy telefoniczne. Kilka z nich wyraziło zainteresowanie przedsięwzięciem. Obecnie prowadzona jest z nimi korespondencję. W roku sprawozdawczym monitorowaliśmy też potencjalne źródła finansowe, aby móc aplikować o środki, zgodnie z projektem po wykonaniu wersji kosztorysowej. Ponadto prowadzono dziesiątki rozmów z specjalistami z zakresu pozyskiwania środków, ekspertami w zakresie inżynierii projektowej oraz finansowej. W toku prac wyłoniliśmy pięć „ścieżek europejskich”, które stwarzają potencjalne możliwości na pozyskanie wsparcia finansowego. Związane są one m.in. z programem Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa.

Poniżej kalendarium wybranych zdarzeń.

- 11.01.2010 – Spotkanie z Prezydentem Gdańska Pawłem Adamowiczem i wiceprezydentem Maciejem Lisickim nt projektu zagospodarowania Wyspy Sobieszewskiej.
- 18.01.2010 – Rozmowy z Miejskim Konserwatorem Zabytków
- 13.05.2010 – spotkanie z wiceprezydentem Maciejem Lisickim dotyczące uzgodnień związanych z umową użytkowania.

- 14.06.2010 r. podpisano umowę użytkowania nieruchomości przy ul. Lazurowej 3 i 4 w Gdańsku-Sobieszewie. Uroczystość odbyła się w Prezbiterium Kościoła Świętej Trójcy (14.06.2010). Wzięli w niej udział m.in. Minister Prowincjalny i Prezydent Gdańska. Obecni byli także przedstawiciele władz samorządowych i państwowych, posłowie, partnerzy DMK. Całość przygotowana została przez pracowników i współpracowników DMK.
- Uruchomiono ą stronę internetową przygotowaną przez o. Mateusza Stachowskiego.
- W dniu 25.06.2010 r. protokolarnie przejęto obiekt. Ze strony Zakonu protokół zdawczo-odbiorczy podpisali ojcowie Wojciech Kulig, ekonom prowincji oraz o. Roman Ziōła. Sprawdzono stany liczników – elektrycznego i wodomierza. W przekazaniu uczestniczył również A. Goliński .
- Od dnia 25.06.2010 r. na Wyspie zamieszkał oddelegowany przez DMK dozorca – pan Zdzisław Narloch.
- Z dniem 25.06.10 podpisana została Umowa o ochronę mienia z firmą Security Service. Teren został oznakowany. Dozorca wyposażony został w przywoływacz patrolu. Na posesji zostawiono psa obronnego.
- W dniu 28.06.2010 r. dokonano dokładnych oględzin sieci elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej. Wykryto i usunięto część nieprawidłowości. Odłączono zbędne zasilanie oświetlenia zewnętrznego. Elektryczność dostępna jest we wszystkich obiektach.
- W dniu 29.06.2010 dokonano oględzin nieruchomości przez siedmioosobowy zespół architektoniczny (inżynierów od sieci elektrycznych, konstrukcji budowlanych, mykologii, kanalizacji wodno-ściekowych, sieci grzewczych, architektów).
- 30.06.2010 podłączono wodę do budynku głównego (do użytku toalet), naprawiono trzy toalety, zamontowano umywalki i bojler elektryczny. Ponadto jedno ujęcie wody dostępne jest z zewnątrz budynku. Zlecenie zrealizowane przed dniem 6.07.2010, tj. przed rozpoczęciem workcampu młodzieżowego na Wyspie.

- W dniu 1.07.2010 prowincjał o. Adam Kalinowski pisemnie upoważnił o. Romana Ziołę do podejmowania wszelkich działań dot. nieruchomości na Wyspie w zakresie ekonomicznym i administracyjnym w imieniu Prowincji w porozumieniu z Ekonomem.
- Ogłoszono zapytanie ofertowe na wycenę wielobranżowego projektu budowlanego i wykonawczego z częścią kosztową adaptacji, przebudowy, modernizacji, remontu obiektów położonych na Wyspie Sobieszewskiej.
- W dniu 2.07.2010 podpisano umowę na dostarczanie energii elektrycznej oraz złożono wnioski o przepisanie umowy na dostarczanie i przesył wody.
- 6.07.2010 rozpoczął się na wyspie pierwszy dwutygodniowy program młodzieżowy tzw. workcamp. Czterdziestoosobowa grupa młodzieży z Niemiec (Brema) i z Polski (Słupsk) pracowała porządkując teren, dokonując drobnych prac remontowych, pomagając przy odkrywkach służących ocenie stanu technicznego budynków. Wydarzenie to odbiło się szerokim echem w mediach ogólnopolskich, m.in. dobrą relację umieszczono w programach informacyjnych TVN /TVN24.
- 2.08.2010 r. o. Polykarp Götz, redaktor naczelny Poślańca Św. Antoniego w wydaniu niemieckim odwiedził Gdańsk. Ważnym punktem programu było zapoznanie z działalnością programową DMK. Zaprezentowano program działań oraz plany związane z zagospodarowaniem nieruchomości na Wyspie Sobieszewskiej.
- 7.08.2010 r. Minister Prowincjalny Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych o. James MCCURRY z Prowincji Św. Antoniego w USA odwiedził przyszłą nową siedzibę Domu Pojednania i Spotkań na Wyspie Sobieszewskiej. Z zainteresowaniem wysłuchał informacji nt planów zagospodarowania nieruchomości. Wyraził też swoje uznania dla projektu "Wyspy Świętego Franciszka". Po wyspie oprowadzali gospodarze – o. Adam Kalinowski, minister prowincjalny oraz o. Roman Zioła, dyrektor DMK. Ze strony amerykańskiego Prowincjała padły słowa deklaracji współpracy (już w listopadzie br. otrzymano

informacje o pierwszym wsparciu finansowym braci z USA w wysokości 10 tys. USD)

- 08.2010 r. – w miesiącu sierpniu br. przeprowadzono pierwsze prace zabezpieczające tj. oczyszczono rynny i rury spustowe, załatano największe ubytki w dachu, założono brakujące dachówki.
- 09.2010 r. zabezpieczono dach garażu poprzez położenie warstwy lepiku i papy. Prace wykonano we własnym zakresie.
- 24.09.2010 podpisana została umowa z firmą ubezpieczeniową Hestia (pełna ochrona)
- Od 25.10.2010 na okres dwóch miesięcy DMK przyjął wolontariuszkę seniorkę, p. Annegret Fuehr, emerytowaną dyrektorkę szkoły w Niemczech (Turyngia). Jej zadaniem jest przygotowanie i zweryfikowanie pełnej list potencjalnych niemieckich sponsorów dla działań inwestycyjnych i programowych na Wyspie, jak również przygotowanie tekstów i artykułów w języku niemieckim i angielskim nt realizowanego przez nas projektu „Wyspy Świętego Franciszka”.
- 4.11.2010 r. członkowie Komisji Budowlanej i Rady Programowej DMK spotkali się na wspólnym posiedzeniu w celu zaopiniowania ofert z wyceną wielobranżowego projektu budowlanego i wykonawczego nieruchomości na Wyspie Sobieszewskiej. Do DMK wpłynęły trzy oferty. Dwie z nich (najdroższą i niepełną) odrzucono. Do dnia 20.11.2010 r. przedłużono okres na składanie wiążących ofert przez biura architektoniczne, zapraszając do konkursu dodatkowego oferenta.
- Rozstrzygnięcie konkursu na projekt nastąpiło w dniu 7.12.2010 r. Wygrała oferta biura architektonicznego B2 pana Macieja Bocheńskiego. Umowę podpisano w dniu 4 stycznia 2011 r.

6. Działalność kulturalna, koncerty i widowiska artystyczne

Kolędują u Franciszkanów. W uroczystość Trzech Króli (6.01) podczas tradycyjnego już kolędowania, tym razem wystąpił znany i ceniony w Polsce artysta Mietek Szcześniak. Przed koncertem przeprowadzono kwestę na rzecz remontu (rekonstrukcji)

zabytkowych organów. W koncercie, który odbył się w Prezbiterium Kościoła Świętej Trójcy wzięło udział kilkaset osób. Przypomnijmy, że w latach poprzednich na zaproszenie Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku z koncertami kolęd występowały m.in. Arka Noego, New Life'm z Natalią Niemen i Mate.o., Rodzina Pospieszalskich i chór Et In Terra Moniki Zytke z Grażyną Łobaszewską. Wówczas datki zbierane były na odnowienie zabytkowych gotyckich stali. Dziś, dzięki wielkim mecenasom kultury, w pełnej okazałości można je zobaczyć w udostępnionej, najstarszej części pierwotnego kościoła - w Prezbiterium.

Gdańczenie Janowi Pawłowi II. 25 marca br. złożyliśmy hołd wielkiemu Polakowi – Janowi Pawłowi II. Gdańszczanie i mieszkańcy Pomorza, pokolenie osób młodych duchem, spotkało się we franciszkańskim Kościele Św. Trójcy w Gdańsku na niezwykłym koncercie. Wystąpił zespół Maleo Reggae Rockers. Celem koncertu było upamiętnienie postaci wielkiego rodaka, sługi bożego Jana Pawła II, papieża Polaka. W rocznicę śmierci przypomniano o nauce i wartościach, o Jego nawoływaniu do miłości i pokoju. Tym samym zaapelowano do serc i uczuć Gdańszczan i Pomorzan, aby przypomnieli sobie uniwersalne wartości wyływające ze słów jakie niejednokrotnie papież kierował do mieszkańców regionu. Koncert zadedykowano przede wszystkim młodemu pokoleniu. Tym samym wpisano się w cykl rocznicowych inicjatyw w Gdańsku i na Pomorzu

7. Dialog międzyreligijny

W roku sprawozdawczym kontynuowany był dialog międzyreligijny. Przede wszystkim współpraca DMK realizowana była przez wymianę doświadczeń, organizację wspólnych przedsięwzięć, seminaria, prace stałe zespołów roboczych, m.in. komitetu organizacyjnego Asyża w Gdańsku. W ramach przygotowań do przedsięwzięć regularnie co miesiąc spotykali się członkowie zespołu reprezentujący współorganizatorów, pod przewodnictwem o. Romana Zioly w następującym składzie: Tamara Szabanowicz z Gminy Muzułmańskiej w Gdańsku, Jakub Szadaj i dr Jarosław Balcewicz, reprezentujący Niezależną Gminę Wyznania Mojżeszowego w RP i Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów, red. Adam Hlebowicz, dyrektor Radia Plus, Arkadiusz Goliński (DMK) i Janusz Karc (Oficyna JPll) i o. Piotr Pliszka (gwardian klasztoru w Gdańsku). Na spotkania zapraszany był również rektor kościoła Świętej Trójcy o. Tomasz Jank.

V Asyż w Gdańsku

Po raz piąty przedstawiciele kościołów chrześcijańskich wspólnie z wyznawcami judaizmu i muzułmanami modlili się o pokój pod symbolicznym namiotem na dziedzińcu franciszkańskiego kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku. Inspiracją do corocznych międzyreligijnych spotkań modlitewnych było zaproszenie liderów religijnych z całego świata do włoskiego Asyżu w dniu 27 X 1986 r. przez papieża Jana Pawła II. Na tegoroczny gdański program poza modlitwą złożyły się dodatkowo spotkania z młodzieżą, koncert franciszkańskiej formacji muzycznej Taukers, zwój pojednania i marsz pokoju, w którym uczestnicy przeszli ulicami Gdańska do Dworu Artusa na forum jedności zatytułowane „Solidarność w chrześcijaństwie, islamie i judaizmie”.

Pod wspólnym namiotem. Przed modlitwą swój repertuar zaprezentował zespół Taukers, którego założycielem i liderem jest franciszkanin o. Mateusz Stachowski. Refleksyjne i melodyjne utwory stały się swoistym preludium do części modlitewnej. Następnie przedstawiciele kościołów i gmin religijnych wnieśli swoje modlitwy. Modlili się: bp Ryszard Kasyna, ks. Doroteusz Józwik z Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego po polsku i w języku cerkiewnosłowiańskim, ks. Rafał Michalak z kościoła polskokatolickiego, imam Hani Hraish z gminy muzułmańskiej (po arabsku i polsku). W języku polskim, hebrajskim i w jidysz modlił się Jakub Skrzypczak, reprezentujący Gminy Wyznania Mojżeszowego w RP. O swojej modlitewnej łączności zapewnili także niemogący osobiście uczestniczyć: ks. mitrat Józef Ulicki z Kościoła Greckokatolickiego, pastor Marek Adamczyk z Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego i ks. Wawrzyniec Markowski z Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego

Na zakończenie uroczystości gwardian klasztoru o. Piotr Pliszka wręczył gościom pamiątkowe kamienie z znakiem graficznym gdańskiego Asyżu, które przywiezione zostały specjalnie z miasta Św. Franciszka. Franciszkanom podziękował także prezydent Gdańska Paweł Adamowicz. Podkreślił, że w Gdańsku zaczęła się jedna z najstraszliwszych wojen na świecie, z drugiej strony w tym mieście narodził się ruch solidarności, ruch wolności. Zaznaczył, że pokój jest wartością podstawową i bezcenną. Odważną oprawę artystyczną – muzyczną zapewnił ceniony w Polsce i w Europie zespół jazzowy Piotr Baron Quintet Po modlitwie wszyscy udali się w

Marszu Pokoju do Dworu Artusa. Kilkaset osób przemaszerowało ulicami Gdańska, z transparentami, flagami Asyżu..., świecami w dłoniach. Na czele pochodu szli duchowni różnych wyznań z prezydentem Gdańska. Po dotarciu do gmachu Muzeum Historycznego Miasta Gdańska odbyło się **Forum Jedności zatytułowane „Solidarność w chrześcijaństwie, islamie i judaizmie”**. Poprowadził je ceniony dziennikarz red. Adam Hlebowicz, dyrektor generalny Radia Plus. W panelu dyskusyjnym głos zabrali imam Hani Hraish, reprezentujący społeczność muzułmańską, Jakub Skrzypczak, absolwent Jesziwy w Jerozolimie, reprezentujący wyznawców judaizmu oraz franciszkanin o. Roman Ziola, dyrektor DMK.

Rozpoczynając rozmowę imam nakreślił filary na jakich opiera się religia islamu, podkreślając znaczenie pomocy ubogim, dzielenia się bogactwem, obowiązkowej jałmużny. Zaznaczył, że te elementy są niczym innym jak wyrazem solidarności. Nawiązał też do własnej historii wspominając, jak przed 28 laty przyjechał na studia do walczącej z komunizmem Polski. Jego wyjazd i studia były także efektem solidarności międzynarodowej. Jakub Skrzypczak przyznał, że po słowach imama niewiele będzie mógł uzupełnić jeśli idzie o to czym powinien kierować się mając na uwadze „solidarność” wierzący wyznawca judaizmu. Przywołał też wydarzenia z historii, kiedy to w średniowieczu muzułmanie udzielali schronienia prześladowanym w Europie Żydom. Przykładów solidarności padało wiele. Prelegent podkreślił, że mówienie o wojnach religijnych też jest wielką hipokryzją, gdyż to powodem wojen nigdy nie była religia, a jedynie ambicje władców i polityków. Ojciec Roman podzielił się refleksją ze spotkań z młodymi muzułmanami, prawosławnymi, katolikami i ewangelikami, którzy uczestniczyli w międzynarodowym seminarium pn „Prawa człowieka na wojnie”. Głos młodego pokolenia nie pozostawiał żadnych wątpliwości, że każdy z nas musi coś zrobić dla pokoju. Nie można tych kwestii pozostawiać samym politykom. Podsumowując dyskusję redaktor A. Hlebowicz zaznaczył, że wszystko co zostało wypowiedziane w tej sali uzmysłowiło nam jak jesteśmy blisko siebie pomimo różnic i jak ważna jest solidarność, która właśnie w tym mieście została przed trzydziestoma laty wywalczona.

"Franciszkańska Wyspa Pojednania". Cenną inicjatywą towarzyszącą tegorocznemu Asyżowi była „Franciszkańska Wyspa Pojednania”. Na wyłożonym zwoju papieru każdy mógł napisać swoją prośbę, modlitwę, intencję, słowa przeprosin, prośbę o wybaczenie.

Jako pierwszy w dniu 22 października br. swój wpis złożył Paweł Adamowicz, prezydent Gdańska. Pomysłowi patronował Lech Wałęsa, laureat pokojowej nagrody Nobla. Skierował on z tej okazji apel do wszystkich pomorskich mediów o włączenie się do projektu. Poprosił o jedność z wiarą, że poprzez „Wyspę Pojednania” media pokażą, że w Gdańsku można rozmawiać ponad podziałami i dadzą Społeczeństwu pozytywny impuls do dialogu. Zapisane intencje na zwoju zostaną przewiezione do nowo powstającej siedziby Domu Pojednania i Spotkań na Wyspie Sobieszewskiej w Gdańsku. W czasie trwania akcji potrzebujący mogli skorzystać ze spotkania i rozmowy z kapłanem oraz psychologiem. Na facebooku powstał profil „Wyspa Pojednania”. Ogłoszono także konkurs dla młodzieży na hasło pojednania.

Spotkania młodych. Tegoroczny „Asyż w Gdańsku” poprzedziły dwa bardzo ważne wydarzenia z udziałem młodzieży. Pierwszym z nich było dwutygodniowe międzynarodowe seminarium z udziałem młodzieży z Niemiec, Turcji, Ukrainy i Polski. Odbywało się ono w Berlinie i w Gdańsku. W tygodniu gdańskiego Asyża młodzież debatowała i pracowała podczas warsztatów nad „Prawami człowieka w czasie wojny”. Szczególnie ważne były toczące się konflikty zbrojne z udziałem Europejczyków w Iraku i Afganistan. Efektem prac była inscenizacja teatralna i klipy filmowe. Na zakończenie młodzi ludzie zaprosili do wspólnej modlitwy o pokój i pojednania duchownych z Kościołów Katolickiego i Prawosławnego oraz miejscowego imama z Gminy Muzułmańskiej w Gdańsku. W dniu poprzedzającym Modlitwę o Pokój (26.10.10) w Liceum Ogólnokształcącym Nr 2 w Gdańsku–Wrzeszczu odbyło się jednodniowe seminarium pn „Solidarny wobec drugiego”. Poprowadzili je franciszkanie o. Roman Ziola, dyrektor DMK i o. Mateusz Stachowski przy współudziale przewodniczącego Niezależnej Gminy Żydowskiej, Jakuba Szadaja i imam Haniego Hraish’a z Gminy Muzułmańskiej w Gdańsku.

8. Program „W drodze...”

Od ponad dziesięciu lat czynnie współpracujemy ze Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim i franciszkańskim biurem pielgrzymkowym „Patron Travel”. Dzięki tej współpracy mogliśmy podjąć się przygotowania merytorycznego i organizacyjnego Jubileuszowej Pielgrzymki do Ziemi Świętej i Jordanii. Wzięło w niej udział blisko 100 osób. Odbyła się w dniach 25.09-03.10.2010 r. Pielgrzymkę poprzedziło wydanie Ewangeliarza w języku kaszubskim w tłumaczeniu z greki franciszkanina o. Adam R. Sikory. Promocja wydawnictwa oraz rozmowa

z autorem przekładu odbyła się w Prezbiterium Kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku w dniu 25 września 2010. Wzięło w niej udział blisko 300 osób. Rozmowę poprowadził red. Adam Hlebowicz. Gościem specjalnym był ordynariusz pelpliński bp Jan Bernard Szłaga.

W dniu 10 listopada 2010 w DMK odbyło się spotkanie popielgrzymkowe. Uroczystej liturgii przewodniczyli o. Roman Ziola i ks. dziekan Marian Miotk.

9. Honorowy patronat

Przedsięwzięcia realizowane w roku 2010 miały znamienitych patronów honorowych, m.in. ministra kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego, ministra generalnego zakonu OFMConv. w Rzymie, marszałka województwa pomorskiego, metropolitę gdańskiego, prezydenta Gdańska, i prowincjała zakonu ojców franciszkanów (OFMConv.). Ważną rolę odegrały również media. Na nasz wniosek patronowały one poszczególnym wydarzeniom. W gronie patronów medialnych znaleźli się: Telewizja CSB, Radio Plus, Radio Niepokalanów, Dziennik Bałtycki, Echo Miasta, Gość Niedzielny, serwis informacyjny Franciszkanie.pl i portal Wrota Pomorza, Pomorska.tv

□